

NEMSKI ŽID JE ISČEJO ZAVETJA V FRANCII

**JUTRI BODO SEŽGALI V NEMČIJI
OGROMNO MNOŽINO KNJIG,
KI SO DELO ŽIDOVSKIH PISATELJEV**

Dijaki iščejo po javnih in domačih knjižnicah knjige, ki bodo v sredo javno sežgane pred vseučiliščem. — V Parizu je nad tri tisoč židov, ki so pobegnili pred nemškimi fašisti. — Pokristjanjenje nič ne pomaga. — Nečloveško ravnanje s političnimi jetniki.

BERLIN, Nemčija, 8. maja. — Nazijska kampanja uničiti vse knjige "nenemških" pisateljev, je v polnem cvetju in bo dosegla svoj višek, ko bodo knjige židovskih pisateljev v sredo javno sežgane na trgu pred vseučiliščem in opero.

Sežganih bo več ton knjig in to sežiganje knjig bo največje v zgodovini, odkar so Saraceni sežgali velikansko knjižnico v Aleksandriji.

S tovornimi avtomobili dovažajo fašistovski dijaki knjige, katere so pobrali iz knjižnic in privatnih hiš.

Književni oddelek pruske akademije znanosti je zavrgel mnogo knjig, katere so napisali židovski pisatelji. Med temi so znanstvena dela pisateljev: Thomasa Manna, Jacoba Wassermanna, Emila Ludwiga itd.

Te knjige so nadomestili z deli povojnih pisateljev in zgodovinarjev.

PARIZ, Francija, 8. maja. — Zadnjih pet tednov je v Parizu iskalo zavetja 3000 židov, ki so pobegnili iz Nemčije pred fašisti. Med njimi so profesorji, zdravniki, odvetniki, dijaki, delavci — in vedno jih še prihaja povprečno 200 na dan.

Zbirajo se okoli glavnega stana odbora za židovske begunce, čegar predsednik je bivši francoski ministrski predsednik Paul Painlevé. Med njimi jih je 60 odstotkov nemških državljanov in imajo večina pravilne potne liste, ker sedaj nemška vlada dovoljuje židom, da gredo iz Nemčije.

Nekateri pa imajo še potne liste, katere je izdal odbor za pomoč Bližnjega iztoka. Mnogi pa tudi pobegnejo čez mejo brez potnega lista. Tudi v Belgijo in na Holandsko prihaja mnogo židov in oblasti jim ne delajo nikakih težkoč.

Največja težava je s takimi begunci, ki so se pokristjanili, pa so po nazijski odredbi še vedno židje, ker je bil njih stari oče žid.

Begunci se ne pritožujejo, da bi Nemci z njimi nasilno postopali, toda vsi so v veliki potrebi, ker nemške oblasti nikomur ne dovolijo vzeti več s seboj kot 200 mark.

Francija ima s temi begunci velike težave, kajti brezposelnost v deželi je še velika in beguncem je težko dati delavske knjižice, ker je mnogo domačih ljudi brez dela.

Vnuč indijskega pesnika, Soumyandranath Tagore, ki je bil v Nemčiji aretiran in nekaj dni zaprt ter pozneje izpuščen, popisuje v listu "Soir" nemško ječo:

"Soba, v katero so me vtaknili, je nizka, temna in brez ventilacije. Že prej je bilo v sobi 22 jetnikov, največ pristaši leve, ki so komunisti. Nekateri so bili zaprti že več mesecev, ne da bi bili zaslisani.

"Od časa do časa pokličejo kakega jetnika. Tedaj je slišati krike in nato ga zopet vržejo v sobo. Jokaje nam pokaže sledove udarcev. Nek bivši komunistični poslanec nam je kazal na svojem telesu maroge, ker so ga fašisti pretepli. En dan za menoj je bil poklican nek mladenič, Rahm po imenu. Ko se je vrnil, je imel roke in noge razprskane. Rekel je, da so ga fašisti pretepli, ker ni hotel napačno pričati proti svojemu tovarišu. Z veliko težavo smo ga po strani položili na slamo, ki nam je služila za ležišče."

Oblasti pozivajo farmerje k razsodnosti

NEOBIČAJNA TRAGEDIJA NA FARMU

Farmerjski delavec je v pijanosti ustrelil svojega gospodarja. — Farmerjeva hči ga je morala ustreliti.

Plato Centre, Ill., 8. maja. — Pred 18 leti je prišel Ollie Day vprašat za delo farmerja Johna Schmitza, ki ga je vzel v službo.

Day je bil vedno dober delavec, trezen in skrben. Med tem časom je bila rojena farmerjeva hčerka Loretta in videl jo je rasti in se razviti v bujno dekle. Med tem časom je postal Ollie Day siv in star.

Vsi sosedje so mogli videti, kako je Day bil naklonjen Loretti. Zato so bili tudi vsi prebivalci v Plato Center tako začudeni, ko so izvedeli, da je Day ustrelil Johna Schmitza zaradi ljubezni do Lorette. Nato je Day s puško v roki prisilil Loretto, da je slekla svojo obleko ter nato zahteval, da ga ustreliti.

Ollie Day je bil v soboto zelo slabe volje, ker je izvedel, da bo šla Loretta zvečer na ples z 18 let starim sinom farmerja Fitcha, Donaldom.

Stari Day je šel v mesto in je mnogo pil. Ko pride domov, vzame puško in se skriva v hlev. Kmalu nato se pripelje Loretta z Donaldom. Day skoči pred njo in zakriči: — Ubil te bom! — Loretta zbeži v hišo in zapre vrata. In Donald se je odpeljal.

Nato pa Day razbije vrata in pride v sobo. Ne da bi kaj rekel, dvakrat ustrelil na Schmitza s puško. Farmer je bil takoj mrtev.

Nato hiti Day v Lorettino sobo. — Sedaj boš umrla tudi ti, — zapuše Day. Prisrčno petelina, toda puška se ne sproži. Nato izroči puško Loretti, se postavi k steni in ji reče, naj ustrelji. Petelin se zopet ne sproži. Day zopet vzame puško, nastavi petelina in puško izroči Loretti, rekoč, naj ustrelji vanj. Loretta vzame puško, prisrčno petelina in ustrelila Daya.

Nato hiti v sosednjo hišo k svoji omoženi sestri in ji pove, kaj se je zgodilo. Loretta je bila aretirana, toda okrajni pravdnik je rekel, da bo oproščena vsake krivde, ker je bila prisiljena k svojem dejanju.

DENAR IZ PLATINE

Moskva, Rusija, 8. maja. — Sovjetske finančne oblasti razmotirajo o tem, da bi vlada izdala denar iz platine, da bi s tem bil odpravljen v državi tuji denar, zlasti pa ameriški dolar. S tem pa bi tudi platina našla nov trg.

Denar iz platine pa ne bi izpodrinil sedanjega rublja, temveč bi se uporabljal v kupčiji s tujimi državami.

Dasiravno pa ima Rusija največ platine izmed vseh držav, vendar ne znaša vrednost njene zaloge platine mnogo nad \$14.000.000.

Denar iz platine je priporočal Amerikane dr. Lionel D. Edie in sovjetska vlada resno razmišlja o njegovem nasvetu.

Kot znano, ima Rusija največje sklade platine na svetu.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

ODVAJALCA POD \$200,000 JAMŠČINE

Odvajalca desetletne Peggy McMath pravita, da se ne smatrata krivim. — Pomagačev ni sta imela.

Hyannis, Mass., 8. maja. — Oblasti so pridržale Kennetha Bucka in njegovega brata Cyrila pod \$200.000 jamščine, ker sta odvedla desetletno Peggy McMath. Sedaj sta zaprta v ječi Barnstable okrajja ter sta močno zastražena, da ne bi izvršila samomor.

Sprva je odvajalec Kenneth Buck zatrjeval, da je imel dva pomagača, pozneje je pa to svojo izjavo prekal.

Oba še vedno ostro zastišujejo, kajti oblasti dvomijo, da bi Kenneth sam zasnoval odvedenje.

Prihodnji teden bosta zaslišana pred veleporoto.

Oba pravita, da se ne smatrata krivim. Kenneth se bo moral zagovarjati zaradi odvedenja in izsiljevanja, Cyril pa samo zaradi izsiljevanja.

ROOSEVELT SI BO OGLEDAL KRIZARKO

Washington, D. C., 8. maja. — Predsednik Roosevelt je sprejel vabilo in se bo dne 5. junija udeležil vožnje na najnovejši ameriški križarki "Shakedown", ki bo križarila ob atlantski obali.

ISKANJE ZLATA V JUGOSLAVIJI

Beograd, Jugoslavija, 8. maja. — Po 2000 letih se je Jugoslavija zopet pričela zanimati za svoje zaklade zlata.

Ameriški, angleški, francoski in jugoslovanski rudarski veščaki ter finančniki preiskujejo stare zlate rudnike, iz katerih so dobivali zlato Rimljani pred 20 stoletji.

Poleg teh opuščenih zlatih rudnikov se inženirji pogajajo z jugoslovansko vlado za kopanje zlata v dolini reke Pek, 60 milj vzhodno od Beograda, kjer se nahajajo bogate žile zlata.

SEEKT JE ŠEL NA KITAJSKO

Berlin, Nemčija, 7. maja. — General Hans von Seeckt, prejšnji vrhovni poveljnik nemškega Reichswehra, je skrivaj odpotoval iz Nemčije in je na povabilo kitajske vlade odpotoval na Kitajsko, da pomaga kitajski armadi.

Prvo poročilo o njegovem odhodu je prišlo iz Saigon v Indocieni, ko je tja dospel s parnikom Conte Verde.

Že nekaj časa je bilo v političnih krogih govorjeno, da bo kak nemški general poklican na Kitajsko, toda vse je bilo zavito v največjo tajnost.

General Hans von Seeckt, ki je sedaj star 67 let, je bil imenovan vojaški ženij sedanje Nemčije. V svetovni vojni se je zelo izkazal ter je dobil najvišja odlikovanja. Po vojni je organiziral Reichswehr in je moral kot njegov poveljnik odstopiti leta 1926, ker se je vdeležil manevrov princa Viljema, najstarejši sin bivšega prestolonaslednika princa Friderika Viljema.

M. GANDHI JE PRIČEL S POSTOM

Ponovni post bo pomenjal njegovo smrt. — Indijski voditelj tehta samo devdeset funtov.

Poona, Indija, 8. maja. — Mahatma Gandhi je pričel opoldne s svojim postom. Angleška vlada, kakor tudi njegovi prijatelji mislijo, da bo to povod za velike politične nemire, kajti vsi so mnenja, da ta post pomeni njegovo smrt.

Ves dopoldan je Gandhi molil. Točno opoldne je pričel s postom. Njegovi pristaši ga smatrajo za svetnika. Odločil se je, da ne bo užil nobene hrane skozi tri tedne. S tem hoče doseči, da bi njegovi pristaši "nedotakljivi" prišli do svojih pravic.

Ko je Gandhi pričel svoj post, je bil aretiran tajnik indijskega kongresa Jairamdas Daulatram, ker je izdal razglas, ki je pozivljal prebivalstvo k nepokornosti proti indijski vladi.

V nedeljo zvečer je Gandhi zadnjikrat jedel. Z veliko slastjo je pojedel domač kruh, paradižnike, solato, dateljne, med, sadje in kozje mleko.

Gandhi tehta samo 90 funtov in vsi se boje, da tritedenskega posta ne bo prenesel. Toda Gandhi bolj zaupa v svojo moč. Rekel je namreč: — Vsi oni, ki mislijo, da me bo ta post ubil, bodo prijetno razočarani. Ako mi je bog navdihnil post, bo tudi skrbel, da me bo zdržal. Nikakor nočem umreti.

MRS. PINCHOT SE JE PRIDRUŽILA STAVKARJEM

Allentown, Pa., 7. maja. — Mrs. Cornelia Pinchot, žena guvernerja države Pennsylvanije, je stopila v vrsto piketov v stavki proti sramotno nizkim plačam in dolгим delovnim uram v pennsylvanski tekstilnih tovarnah.

Mrs. Pinchot je dve uri korakala z dekletami v Northampton in Allentown. Nekatera dekleta, ki so na teden zaslužile samo 75 centov.

V rokah je nosila napis "striker". Poleg nje so korakala dekleta, ki so ji dan poprej povedale, da so izgubile delo, ker se niso zmenile za vsiljevanje gospodarjev.

V istem času, ko je Mrs. Pinchot korakala z dekleti, je pennsylvanska državna zbornica sprejela predlog, da preiskuje razmere v tovarnah, v katerih so zaposleni otroci.

Mrs. Pinchot se je naglo pripeljala iz Harrisburga v Northampton, kjer je eno uro piketirala tovarno, ki je vsled stavke zaprta, nato pa se je odpeljala v Allentown, kjer je zopet demonstrirala eno uro.

Pred svojim odhodom je dekletom obljubila, da bo storila vse, kar ji je mogoče, da se bodo delavske razmere izboljšale.

"OD ŠTRAJKA NE BODO IMELI DOBIČKA PAČ PA IZGUBO"

ALBANY, N. Y., 8. maja. — Državni urad za kontrolo mleka in mlečnih izdelkov, je naslovil resno svarilo na farmerje, ki nameravajo dne 13. maja zastavkati. V svarilu je poudarjeno, da bodo napravili veliko napako, če se ne bodo premislili.

V svarilu je med drugim rečeno: — Ako bodo farmerji zaštrajkali, bodo imeli edino farmerji izgubo.

Charles H. Baldwin, načelnik urada, in dr. Thomas Paron, državni zdravstveni komisar, sta se danes popoldne posvetovali s poslušajočim guvernerjem M. Williamom Brayem. Bray je dejal:

— Mi smo natančno preštudirali ves položaj, in zatrdno upamo, da se bodo farmerji premislili.

V sredo se bo vršilo pred kontrolnim uradom zaslišanje, kojeva namen je, določiti minimalne cene za mleko. Članov urada ne more nihče siliti h kaki nagli akciji, in pretnje štrajkarjev ne bodo prav nič omajale njihovega stališča.

V sedanjem času ni nobenega vzroka za štrajk. — Je rekel Charles H. Baldwin. — Naš urad je bil edino zato ustanovljen, da izboljša razmere, v katerih žive farmerji. Vse njegovo dosedanje delo je bilo posvečeno tej svrhi.

Kontrolni urad zamore doseči za farmerje dosti več, nego bodo dosegli s štrajkom.

FAŠISTI PROTESTIRAJO BREZ SRAJC

Dunaj, Avstrija, 8. maja. — Fašistovske demonstracije zaradi vladne prepovedi, da fašisti ne smejo nositi uniform, so delale vladi zadnji teden velike skrbi. Policijske demonstracije so povzročile mnogo dela policiji v Salzburgu, v Graden in Inostou. V Inostou so demonstracije zavzele tako resen značaj, da ni bila poklicana v službo samo policija, temveč tudi orožniki in gasilci. Pripravljeni so bili tudi vojaštvo.

Na Dunaju so ženske heimwehrovcem jemale puške in so jim metale v obraz poper.

Navzlic žičnim ograjam, za katerimi so bile razvrščene strojne puške, so fašisti demonstrirali brez srajc, ker je vlada odredila, da fašisti nimajo pravice nositi fašistovske uniforme. Aretiranih je bilo 107 oseb.

Salzburg, Avstrija, 8. maja. — Fašisti so večkrat skušali razbiti kongres krščanskih socialistov. Demonstrirali so pred poslovnjem, kjer se je vršil kongres in so metali kamenje na kancelerja Engelberta Dollfussa, ko je šel na kongres.

ZAROTA PROTI PREDSEDNI KU BENAVIDESU

Lima, Peru, 8. maja. — Oblasti so prišle na sled zaroti, koje namen je bil usmrtiti predsednika Benavidesa, ki je postal naslednik umorjenega L. M. Sanchezja. Dva zarotnika sta bila aretirana.

Naročite se na Glas Naroda, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

JAPONCI ŽE ZOPET NAPADAJO

Pričeli so z obsežnim prodiranjem proti zapadu in jugu. — V veliki meri se poslužujejo oklopnih vlakov.

Peiping, Kitajska, 8. maja. — Združena japonska in mančukuojska vojska je potisnila kitajsko armado osem milj južno od Peitaiho, katero mesto se nahaja ob morju južno od Šanhajkwana in Žingwangtao.

Oklopni vlaki in hudo artilerijsko obstreljevanje igra veliko vlogo v tem novem prodiranju. Poročano je bilo o ljutih bojih severno od Peitaiho, kjer so japonski letalci bombardirali mnogo krajev.

Japonski poveljnik v Tientsinu in zastopnik Mančukuo so popolnili imeli veliko posvetovanje ter so razpravljali o načrtu za prodiranje proti zapadu od reke Lwan. Japonsko armadno poveljstvo je zahtevalo, da se morajo Kitajci umakniti iz ozemlja zapadno od reke Lwan, ker bodo v nasprotnem slučaju zopet začeli obstreljevati Lwančow.

Splošno se domneva, da japonsko prodiranje ne bo omejeno samo na pokrajino zapadno od reke Lwan, temveč bodo Japonci v velikem obsegu napadli vse kitajske postojanke ob kitajskem zidu, zlasti pa v prelazih Kupei in Hsifeng in bodo s tem zdrobili celo kitajsko vojsko v onem okraju.

Mančuli, Mandžurija, 8. maja. — Ameriški generalni konzul George C. Hanson v Harbinu je rekel, da ni nikake nevarnosti za spopad med Rusijo in Japonsko zaradi kitajske vzhodne železnice. Navzile nasprotnim zatrdilom nimajo niti Rusi niti Japonci ob meji zadostnega števila vojaštva.

V Dauliji, 40 milj severozapadno od Mančuli se nahaja 8000 sovjetskih vojakov in močna zračna sila. Med Pogranicnajo in Vladivostokom ter Imanom in Khabarovskem se samo dve sovjetski diviziji, v Spassku, 100 milj severno od Vladivostoka pa je močna ruska armada in največje letališče na svetu.

Tako japonske kot ruske oblasti izjavljajo, da se to vojaštvo nahaja v teh krajih, kar je potrebno tudi v mirnem času.

BOJ MED ŽIDI IN FAŠISTI V LONDONU

London, Anglija, 7. maja. — V Piccadilli Cirkusu je bilo ranjenih dvest oseb, ko je izbruhnil boj med angleškimi fašisti in židi. Ko se je pojavilo nekaj Mosleyevih pristašev v črnih srajc, jih je napadla skupina mladih židov.

Peter Zgaga

Brez copernije pa najbrž ne bo šlo.

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

14

— S tem se je še bolj priljubila očetovi naklonjenosti. In Henrik je bil vedno ljubljeneč starega očeta, drugače ne bi bil določen za dediča Rodenbergovih podjetij. Konečno bi bil jaz ravno tako za to opravičen, — pravi Egon Mertens. — To vse kaže na gonjo za dedščino, kot se ta dva obnašata.

— Pfu, Egon, kako moreš kaj tako ostudnega reči, — se razburi njegova mati. — Saj je vendar samo po sebi razumljivo, da bo Henrik, kot sin moje najstarejše sestre, ravnatelj Rodenbergovih tovarov. Ker stric Ludvik ni več živ, je on prvi in samo eden more postati. Škoda je, da je moj brat izginil.

— Nikar ne govori o tem, da je izgubljen, Melanija, mrtve je, — pripomni njen mož.

— Žal, da moramo biti o tem skoro prepričani, Artur.

— Tega nikar ne obžaluj preveč, kajti prav nič ne bi bilo prijetno, ko bi imeli v družini ubijalca. Kazen ga je doletela pač zato, ker je ubil človeka, — pravi Mertens pikro.

Gospa Melanija prebledi.

— O, prosim, ne govori tako; bila je velika nesreča, pa nikaka pregreha.

— O tem imam drugačno mnenje.

— Za božjo voljo ne dopusti, da bi to slišal oče, kajti ne bi prenesel, ako bi o Ludviku tako govoril.

— Brez skrbi, Melanija, kajti vem predobro, da se moramo na to njegovo slabost zelo ozirati. Toda med seboj moremo o stvari govoriti tako, kakor je.

— Jaz tudi ne morem razumeti, kako je mogoče še ubijalca obmetavati s slavo, — pravi Jo trdo. — Eva Marija je vedno polna njegove hvale, kakor bi napravil Bog ve, kako veliko delo. To je sama neumnost.

Gospa Melanija ji položi roko na njena usta.

— Molči; tega ne morem več prenašati, da tako govoriš o mojem mrtvem bratu, kajti imela sem ga zelo rada.

Artur Mertens prime ženo za roko in jo boža.

— Melanija, slabotna žena si in tvoja slabost se mi vedno zdi ljubezniva, — pravi Artur s sladko mehko, tako da Melanija začne oči.

Jo in Egon se od strani pogledata.

Tedaj se vrne Henrik. Eva Marija je še ostala pri bolniku. Pogovor se obrne v drugo smer. Artur Mertens in njegova otroka ne morejo dopovedati svojega velikega veselja nad tem, da je stari oče zopet zdrav. Samo teta Melanija molči; tiho je hvalila Boga za zdravje svojega očeta in zato je bila njena zahvala tem bolj poštena. Tudi Henrik ne izrazi svojega veselja, tako da ga Jo izizvalno vpraša:

— Kaj pa ti, Henrik, ali nočeš izraziti svojega veselja nad ozdravljenjem starega očeta?

Henrik sede poleg tete Melanije. S prsti si potisne lase s čela, medtem ko se njegov bratranec Egon neprestano drži za gladko počesane lase. Henrik resno pogleda sestrično.

— Svoje veselje nad tem občutim tako živo, da ne najdem besed, da bi se izrazil.

— Tako, tako? Seveda pa znaš to veliko veselje mojstrsko obvladati.

— Ti pa jo znaš izvrstno izraziti; vsakdo po svoje, Jo.

Jolanda skomigne z rameni.

— Sploh pa bi mogel nekoliko poskrbeti za svojo frizuro. Saj izgledaš ves divji s svojimi razmršenimi lasmi.

Henrik se brezskrbno zasmeje.

— Tudi Eva Marija me zaradi tega včasih zmerja, toda moji lasje so tako nepokorni.

— Ker jih vedno mešaš z obema rokama.

— Jo, misli si morem, da ti lepa Egonova preča bolj ugaja. Koliko časa pa potrebuješ vsak dan, da si svoje lase tako umetniško počeeš? — se šali Henrik.

Gospa Melanija pogladi Henrikove lase s svojo malo, nežno roko.

— Samo pusti njegove lase; pravilna preča sploh bi mu ne pristojala. Tako živ, kot je, ne more trpeti preče.

Henrik pritise njeno roko na svoje ustnice.

— Ako bi bili moji lasje gladki, kakor bi jih krava polizala, me ti ne bi vlekla za nje in tudi Eva Marija in stari oče ne bi bila zadovoljna.

— Torej ti je še vedno mnogo lažje na tem, da te kdo vleče za lase, — se norčuje Egon, ki je bil skoro iste starosti s Henrikom.

Henrik se ozre nanj s čudnim pogledom.

— Da, toda samo ljubezniva roka.

Egon se zaničljivo nasmeje.

— Glej, glej! Samo ljubezniva roka! — pravi zopno.

Henriku stopi lahko razburljiva kri v glavo.

— Kaj razumeš pod ljubeznivimi rokami, me ne briga, — ga osorno zavrne.

— Da, da, saj si nedolžen, Henrik, — ga draži Egon.

— Ti pa ne! — zakliče Henrik zaničljivo.

Toda pobje, ali ne bosta tiho, — se raztogoti Artur Mertens.

Egon jemo pogleda Henrika. Vedel je, da ga je Henrik pred nekaj dnevi videl v mestu z neko dvomljivo damo. Pri vsem tem, da je bil še mlad, se je vendar posluževal prilike, da je užival moderno mladost. Pa vendar ni hotel, da bi ga bil Henrik izdal, kakor bi sam v enakem slučaju prav gotovo storil. Zato umolkne in si prisiljeno prižge cigareto.

Henrik se razgovarja s teto Melanijo, Jo pa si prižge cigareto kot njen brat. Artur Mertens opazuje Henrika z bistrim pogledom in z zamišljenim obrazom. Zopet premišljuje svoje načrte. Odkar je s svojim tastom govoril o dr. Berndu, je vedno premišljeval, ako bi dr. Bernda izigral proti Henriku. V teh dnevih je se tega izogibal, ker se ni bil na jasnem, kako stališče bi zavzel proti njemu.

Čez nekoliko časa zopet pride Eva Marija iz sobe in naznani, da je stari oče zopet zaspal.

Mertens takoj vstane.

Vsi so bili s tem zadovoljni in se poslovo od Eve Marije in Henrika.

Nekaj časa oba molče gledata za odhajajočim avtomobilom. Počasi je vozil po gozdni cesti v dolino. Vila Melanija je stala zapadno od tovarov sredi gozda. Z avtomobilom je vzelo od Rodenbergovega pa do Melanije vile deset minut.

Henrik glasno vzdihne: — Hvala Bogu, da sva zopet enkrat sama.

— Vedno se moraš zelo premagovati, da moreš z Jo in Egonom živeti v miru, — Eva Marija ga smeje pogleda.

Henrik skomigne z rameni.

— Pravzaprav bi jima bilo treba dati par gorkih zaušnic, toda navlače temu bom ž njim obračunal. Hlinavščina strica Arturja mi je še mnogo težje prenašati. Mnogo ljubeše bi mi bilo, ako bi opustil to svojo hlinjeno ljubeznivost in bi mi pokazal svoj pravi obraz.

(Dalje prihodnjič.)

ESPERANTO KLJUJUJE VSEM VIHARJEM

V zadnjem času se zopet mnogo razpravlja o mednarodnem jeziku. Potrebo po takem jeziku čutijo vsi, a ne morejo si biti edini, kateri jezik naj bi izbrali. Od vseh dosevanih poskusov je žel največ usnha esperanto, ki se je v 46 letih tako razširil, da ga ne bo več mogoče izpodrinuti. In zakaj? Vse lastnosti, ki se zahtevajo od mednarodnega jezika, vsebuje esperanto: — sila enostavna slovnična brez izjem, fonetičen pravopis, razmeroma majhen besedni zaklad, ki se pa da s pomočjo pred in pripon tako povečati, da lahko tekmuje z živimi jeziki. Vse to je esperantu utrla pot.

Veliko zanimanje za ta jezik pa vlada posebno v nordijskih državah in v Aziji. Esperantski tečaj se vedno bolj množe, medtem ko številno angleških tečajev nazaduje.

V zadnjem času sta se dva odlična japonska politika, ki nikakor nista esperantista, odločno zavzela za esperanto. Prvi je Yukio Ozaki, znani parlamentarec in bivši minister, ki je v članku "Namestu grobnega napisu" omenil tudi esperanto. Med drugim pravi, da noben uarodni jezik ni sposoben, da bi postal mednarodni, prvič, ker je pretežek, drugič, ker bi se drugi narodi upirali vpeljavi takega jezika. Zato se moramo zateči k umetnim jezikom, predvsem k esperantu, ki je tako lahek, da se ga priuče celo Japoneci, ki nimajo daru za jezike. "Mnogo truda in časa je potrebno za učenje angleščine, francosčine ali nemščine, esperanto se pa obvlada v nekaj mesecih."

Drugi politik, g. Hidežiro Nagata, župan glavnega mesta Tokio in član nacionalne stranke Konkukukai, je januarja meseca govoril v radio postaji JOAK v Tokiu o tem, "Japonska in nje svetovni položaj". Med drugim je izjavil: — "Upam, da bo vsak narod rabil esperanto kot mednarodni jezik. V svojih študijskih letih sem se naučil angleščine in nemščine, toda oba jezika mi nič ne koristita. Kadarkor govorim angleško z Angležem, me ta ne more razumeti. Pravijo, da so Japonci nespretni v tujih jezikih, zato tudi naše predstavništvo v Zvezi narodov na najde toliko razumevanja, kakor bi ga lahko, ako bi bili spretni v tujih jezikih. Ko smo nameravali prirediti XII. olimpijski kongres, je vsa za deva padla v vodo, ker nam je primanjkovalo govornikov, večjih tujih jezikov."

Zveza narodov bi človeštvu mnogo koristila, ako bi ukrenila kaj konkretnega glede mednarodnega jezika. Mi Japonci, mislim, smo poklicani, da vztrajamo v rabi mednarodnega jezika. Pred leti sem dal izvršiti nagrobni napis ponesrečenemu velikemu potresa v japonskem in esperantskem jeziku, da bi ostal ohranjen še po tisočih letih. Mislim pa, da ni več daleč čas, ko bomo esperanto uporabljali, kakor je danes splošno v rabi meterski sistem."

Kakor vidimo, ne spada esperanto še med staro šaro, kamor bi ga hoteli nekateri vreči, temveč pridobiva vedno več pristašev tudi med odličnimi politiki. Očitek, da so "vsi umetni jeziki, včevši esperanto, samo povečajo obstoječo bablonsko zmedo, a da niso koristili človeštvu, ker se ne zmenijo za jezikovne posebnosti svoje naloge", je popolnoma neresničen in tudi neločilen.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabo razmer tako prizadejati, da so nas naprosili, naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

Dr. Ludovik Zamenhof nikakor ni hotel povečati bablonske zmede, ker takrat še ni bilo toliko umetnih jezikov. Edino Volapuek se je takrat razširil, ker pa ni imel življenjske podlage, je kmalu izginil in esperanto je prevzel njegovo mesto, ker je bil mnogo boljši in popolnejši. Po Zamenhofovem vzorcu so nekateri skovali nove jezike ne iz potrebe, pač pa iz nasprotstva, ker jih je ježilo, da niso oni prvi prišli na to idejo. Kaj boljšega in popolnejšega pa ni dajal nobeden.

Zamenhof se je tudi oziral na jezikovne posebnosti. Sam je govoril osem jezikov (poljsko, rusko, nemško, angleško, francosko, latin-

BOLŠEVIŠKA PRAVICA NIČ BOLJŠA KO FAŠISTIČNA

Angleška vlada je porabila največji proces proti angleškim inženjerjem v Moskvi za to, da je proglasila bojkot ruskega blaga in tako ustregla želji konservativcev, ki so neizprosni nasprotniki boljševizma, na drugi strani pa Kanadi, ki je vedno tožila, da ruski pridelek, med temi žito in les izpodirajo njeno blago.

Drugi trdijo, da je bil proces sam na sebi zadosten vzrok za najenergičnejše ukrepe proti Rusiji. — Sovjetska sodišča in sovjetska policija imajo v svetu takšen sloves kakor fašistična. Tako so n. pr. angleške inženjerje "zasliševali" s posebnimi metodami, ki so rabi v deželah, kjer vladajo ekstremistične diktature, tudi po celo not nepristano, dokler niso priznali svojega zločina.

Angleška javnost je prepričana, da niso angleški inženjerji, ki so bili zaposleni pri ogromnem električnem podjetju "Metropolitan Vickers Cie", niti voluntri za Anglijo, niti poškovalci električnih strojev. Boljševiki so ta proces samo inseminirali, da vržejo krivdo za sedanje neznozne gospodarske razmere na inozemce. Če se ni petletka posrečila, so to krivi kapitalistični inženjerji. V gospodarskem načrtu je bilo določeno, da naj bi "Metropolitan Vickers Cie" za to leto producirala 16,2 milijarde kilovatih ur elektrike, medtem ko je bilo za lansko leto določeno 17 milijard. Boljševiki so torej sami uvideli, da se petletka ne da izvesti. Lloyd Georgeov tajnik Johns se je nedavno mudil v Rusiji in pripoveduje, da je tam strahovita lakota. Nemški pisatelj Hans Siemen, ki je nedavno izdal knjigo "Rusija, da ali ne", pripoveduje, da je prišlo pri sovjatih že v sistem, da vzprizarjajo takozvane sabotažne procese, da bi na ta način delavstvu dopovedali, da so inozemski kapi-

POSESTVA BREZ LASTNIKOV

Pruski fiskus je spravil na prisilno dražbo 36 posestev v območju berlinske občine, ki jih je bil podedoval zato, ker so se jim njihovi lastniki enostavno odpovedali. Med temi posestvi hiše s pisarniškimimi prostori, 1 je stanovanjska hiša z garažo, 2 sta vili, 1 je pisarniško poslopje. Več nego tretjina posestev namreč 13, je imela za lastnike v inozemstvu živeče osebe, tri posestva so imela istega lastnika.

Kje je vzrok za tako velikodušno odpoved na lastno imetje v prid fiskusu? Iskati ga je pred vsem svede v krizi današnjih dni. V nekaterih primerih so bila poslopja prazna, ker ni bilo najemnikov, v drugih primerih so najemniki zaradi brezposelnosti zaostali z najemninami, obresti za hipoteke v letih dobre konjunktore pa so vedle v polom. Pri nekaterih lastnikih, zlasti takšnih, ki ne živijo v Nemčiji, je položaj spet drugačen. Posestva so si kupili v dobi inflacije za prazen denar, v obeh ugodnih letih 1927 in 1928. so ta posestva, ki so si jih pridobili tako poceni, tvorila podlago za prevzem visokih kreditov, ki so jih le v redkih primerih uporabljali za posestvo. V tem času, ko rentabilnost hiš pada, so lastniki izgubili interes za svojo posest. V vseh primerih bi bili davek in stroški ob prodaji posestva zelo visoki in celo višji od izkupička, pa so se lastniki enostavno polivigali na svojo last.

sko, grško in hebrejsko) in kot tak je uvidel, da za mednarodni jezik ni sposoben noben živ jezik, že iz prej citiranih vzrokov ne. Zato je vzel besedni zaklad iz germanskih, romanskih in slovanskih jezikov, sestavil enostavno slovnično po angleškem vzorcu. (Kakšno prednost ima torej "basic english"? Morda to, da so skoraj vse besede angleške?)

Esperanto je že mnogo koristilo človeštvu in še bo. Pomislimo, koliko društev, združenj, trgovskih družb itd. danes že uspešno rabi esperanto, ki je izvrstno reklamno sredstvo; sicer bi ga radijske postaje ne bile uvedle.

Esperanto ne izpodirja nobenega narodnega jezika, pač pa je najboljšje jamstvo za obstoj narodnih jezikov.

SMRT ČLOVEKA, KI JE IZSLEDIL MATO HARI

V Cannesu je umrl bivši vojaški poveljnik Ladoux, ki se je uspešno udejstvoval med svetovno vojno v protivojnem odseku francoskega vojnega ministrstva. Njegova zasluga je bila, da je vojaško sodišče prišlo in izvršilo justifikacijo nad znano vojunsko Mato Hari.

ČUDODELNA KOKOŠ

V italijanski vasi Prevalle pri Brescii živi srečna gospodinja, ki ima izredno plodovito kokoško Rosinko. Nekega jutra je našla pod njo kar dve jajci in zelo se je začudila, da je znesla njena ljubljenska za veliko noč kar dva pirha naenkrat. Ko se je pa prihodnje dni to ponavljalo, se je ženica še bolj razveselila in hitro je povedala po vasi, da ima čudodelno kokoško.

Za plodovito kokoš je zvedel tudi živinozdravnik, ki se je zglašil pri njeni lastnici Raknolijevi, da bi si kokoško ogledal in spoznal njene čudovite lastnosti. In živinozdravnik je res ugotovil, da je opremila narava Rosinko z ne navadnim notranjim organom, ki je nekaj posebnega, če že ne edinstveni na svetu. Kokoška ima dvojne organe za proizvajanje jajc. Je torej nekakšen živalski stroj, ki da od sebe dvakrat toliko, kolikor porabi. To odkritje je prišlo na pragu velikonočnega tedna in zato je zavladalo za čudodelno kokoš tem večje zanimanje po vsem kraju.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

10. maja:	Aquitania v Cherbourg	14. junija:	Free Harding v Havre
11. maja:	Deutschland v Cherbourg	15. junija:	Majestic v Cherbourg
12. maja:	Olympic v Havre	16. junija:	New York v Cherbourg
13. maja:	Minnewaska v Havre	17. junija:	Aquitania v Cherbourg
14. maja:	Rotterdam v Boulogne	18. junija:	Conte di Savoia v Genoa
15. maja:	Champion v Havre	19. junija:	Europa v Bremen
16. maja:	Rex v Genoa	20. junija:	Pennland v Havre
17. maja:	Europa v Bremen	21. junija:	Rotterdam v Boulogne
18. maja:	Conte Grande v Genoa	22. junija:	Britania v Cogh
19. maja:	Bremen v Bremen	23. junija:	Britania v Cogh
20. maja:	George v Cogh	24. junija:	Britania v Cogh
21. maja:	Manhattan v Havre	25. junija:	De Grasse v Havre
22. maja:	Albert Ballin v Cherbourg	26. junija:	Vulcania v Trst
23. maja:	Conte di Savoia v Genoa	27. junija:	Albert Ballin v Cherbourg
24. maja:	Majestic v Cherbourg	28. junija:	Manhattan v Havre
25. maja:	Minnetonka v Havre	29. junija:	Olympic v Cherbourg
26. maja:	Veendam v Boulogne	30. junija:	Minnetonka v Havre
27. maja:	He de France v Havre	1. julija:	Veendam v Boulogne
28. maja:	Saturnia v Trst	2. julija:	Champion v Havre
29. maja:	Aquitania v Cherbourg	3. julija:	Rex v Genoa
30. maja:	He de France v Havre	4. julija:	Berengaria v Cherbourg
31. maja:	Saturnia v Trst	5. julija:	Rotterdam v Rotterdam
1. junija:	Aquitania v Cherbourg	6. julija:	Champion v Havre
2. junija:	He de France v Havre	7. julija:	Rex v Genoa
3. junija:	Saturnia v Trst	8. julija:	Berengaria v Cherbourg
4. junija:	Aquitania v Cherbourg	9. julija:	Rotterdam v Rotterdam
5. junija:	He de France v Havre	10. julija:	Champion v Havre
6. junija:	Saturnia v Trst	11. julija:	Rex v Genoa
7. junija:	Aquitania v Cherbourg	12. julija:	Berengaria v Cherbourg
8. junija:	He de France v Havre	13. julija:	Rotterdam v Rotterdam
9. junija:	Saturnia v Trst	14. julija:	Champion v Havre
10. junija:	Aquitania v Cherbourg	15. julija:	Rex v Genoa
11. junija:	He de France v Havre	16. julija:	Berengaria v Cherbourg
12. junija:	Saturnia v Trst	17. julija:	Rotterdam v Rotterdam
13. junija:	Aquitania v Cherbourg	18. julija:	Champion v Havre
14. junija:	He de France v Havre	19. julija:	Rex v Genoa
15. junija:	Saturnia v Trst	20. julija:	Berengaria v Cherbourg
16. junija:	Aquitania v Cherbourg	21. julija:	Rotterdam v Rotterdam
17. junija:	He de France v Havre	22. julija:	Champion v Havre
18. junija:	Saturnia v Trst	23. julija:	Rex v Genoa
19. junija:	Aquitania v Cherbourg	24. julija:	Berengaria v Cherbourg
20. junija:	He de France v Havre	25. julija:	Rotterdam v Rotterdam
21. junija:	Saturnia v Trst	26. julija:	Champion v Havre
22. junija:	Aquitania v Cherbourg	27. julija:	Rex v Genoa
23. junija:	He de France v Havre	28. julija:	Berengaria v Cherbourg
24. junija:	Saturnia v Trst	29. julija:	Rotterdam v Rotterdam
25. junija:	Aquitania v Cherbourg	30. julija:	Champion v Havre
26. junija:	He de France v Havre	31. julija:	Rex v Genoa
27. junija:	Saturnia v Trst	1. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
28. junija:	Aquitania v Cherbourg	2. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
29. junija:	He de France v Havre	3. avgusta:	Champion v Havre
30. junija:	Saturnia v Trst	4. avgusta:	Rex v Genoa
1. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	5. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
2. avgusta:	He de France v Havre	6. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
3. avgusta:	Saturnia v Trst	7. avgusta:	Champion v Havre
4. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	8. avgusta:	Rex v Genoa
5. avgusta:	He de France v Havre	9. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
6. avgusta:	Saturnia v Trst	10. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
7. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	11. avgusta:	Champion v Havre
8. avgusta:	He de France v Havre	12. avgusta:	Rex v Genoa
9. avgusta:	Saturnia v Trst	13. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
10. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	14. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
11. avgusta:	He de France v Havre	15. avgusta:	Champion v Havre
12. avgusta:	Saturnia v Trst	16. avgusta:	Rex v Genoa
13. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	17. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
14. avgusta:	He de France v Havre	18. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
15. avgusta:	Saturnia v Trst	19. avgusta:	Champion v Havre
16. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	20. avgusta:	Rex v Genoa
17. avgusta:	He de France v Havre	21. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
18. avgusta:	Saturnia v Trst	22. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
19. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	23. avgusta:	Champion v Havre
20. avgusta:	He de France v Havre	24. avgusta:	Rex v Genoa
21. avgusta:	Saturnia v Trst	25. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
22. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	26. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
23. avgusta:	He de France v Havre	27. avgusta:	Champion v Havre
24. avgusta:	Saturnia v Trst	28. avgusta:	Rex v Genoa
25. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	29. avgusta:	Berengaria v Cherbourg
26. avgusta:	He de France v Havre	30. avgusta:	Rotterdam v Rotterdam
27. avgusta:	Saturnia v Trst	31. avgusta:	Champion v Havre
28. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	1. septembra:	Rex v Genoa
29. avgusta:	He de France v Havre	2. septembra:	Berengaria v Cherbourg
30. avgusta:	Saturnia v Trst	3. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
31. avgusta:	Aquitania v Cherbourg	4. septembra:	Champion v Havre
1. septembra:	He de France v Havre	5. septembra:	Rex v Genoa
2. septembra:	Saturnia v Trst	6. septembra:	Berengaria v Cherbourg
3. septembra:	Aquitania v Cherbourg	7. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
4. septembra:	He de France v Havre	8. septembra:	Champion v Havre
5. septembra:	Saturnia v Trst	9. septembra:	Rex v Genoa
6. septembra:	Aquitania v Cherbourg	10. septembra:	Berengaria v Cherbourg
7. septembra:	He de France v Havre	11. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
8. septembra:	Saturnia v Trst	12. septembra:	Champion v Havre
9. septembra:	Aquitania v Cherbourg	13. septembra:	Rex v Genoa
10. septembra:	He de France v Havre	14. septembra:	Berengaria v Cherbourg
11. septembra:	Saturnia v Trst	15. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
12. septembra:	Aquitania v Cherbourg	16. septembra:	Champion v Havre
13. septembra:	He de France v Havre	17. septembra:	Rex v Genoa
14. septembra:	Saturnia v Trst	18. septembra:	Berengaria v Cherbourg
15. septembra:	Aquitania v Cherbourg	19. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
16. septembra:	He de France v Havre	20. septembra:	Champion v Havre
17. septembra:	Saturnia v Trst	21. septembra:	Rex v Genoa
18. septembra:	Aquitania v Cherbourg	22. septembra:	Berengaria v Cherbourg
19. septembra:	He de France v Havre	23. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
20. septembra:	Saturnia v Trst	24. septembra:	Champion v Havre
21. septembra:	Aquitania v Cherbourg	25. septembra:	Rex v Genoa
22. septembra:	He de France v Havre	26. septembra:	Berengaria v Cherbourg
23. septembra:	Saturnia v Trst	27. septembra:	Rotterdam v Rotterdam
24. septembra:	Aquitania v Cherbourg	28. septembra:	Champion v Havre
25. septembra:	He de France v Havre	29. septembra:	Rex v Genoa
26. septembra:	Saturnia v Trst	30. septembra:	Berengaria v Cherbourg
27. septembra:	Aquitania v Cherbourg	1. oktobra:	Rotterdam v Rotterdam
28. septembra:	He de France v Havre	2. oktobra:	Champion v Havre
29. septembra:	Saturnia v Trst	3. oktobra:	Rex v Genoa
30. septembra:	Aquitania v Cherbourg	4. oktobra:	Berengaria v Cherbourg
1. oktobra:	He de France v Havre	5. oktobra:	Rotterdam v Rotterdam
2. oktobra:	Saturnia v Trst	6. oktobra:	Champion v Havre
3. oktobra:	Aquitania v Cherbourg	7. oktobra:	Rex v Genoa
4. oktobra:	He de France v Havre	8. oktobra:	Berengaria v Cherbourg
5. oktobra:	Saturnia v Trst	9. oktobra:	Rotterdam v Rotterdam
6. oktobra:	Aquitania v Cherbourg	10. oktobra:	Champion v Havre
7. oktobra:	He de France v Havre	11. oktobra:	Rex v Genoa
8. oktobra:	Saturnia v Trst	12. oktobra:	Berengaria v Cherbourg
9. oktobra:	Aquitania v Cherbourg	13. oktobra:	Rotterdam v Rotterdam
10. oktobra:	He de France v Havre	14. oktobra:	Champion v Havre
11. oktobra:	Saturnia v Trst	15. oktobra:	Rex v Genoa
12. oktobra:	Aquitania v Cherbourg	16. oktobra:	Berengaria v Cherbourg